KRAFTSEMINAR

Kraftsituasjonen i Nord-Norge: utfordringer og muligheter

ERLING DALBERG
Troms kraft AS

ymber

Kraftsituasjonen i Nord-Norge:
utfordringer og muligheter

Troms Kraft

Troms Kraft

Troms Kraft Produksjon AS (Kraftproduksjon)

Troms Kraft Vind AS (Kraftproduksjon)

Arva (Kraftdistribusjon)

Ishavskraft (Kraftsalg)

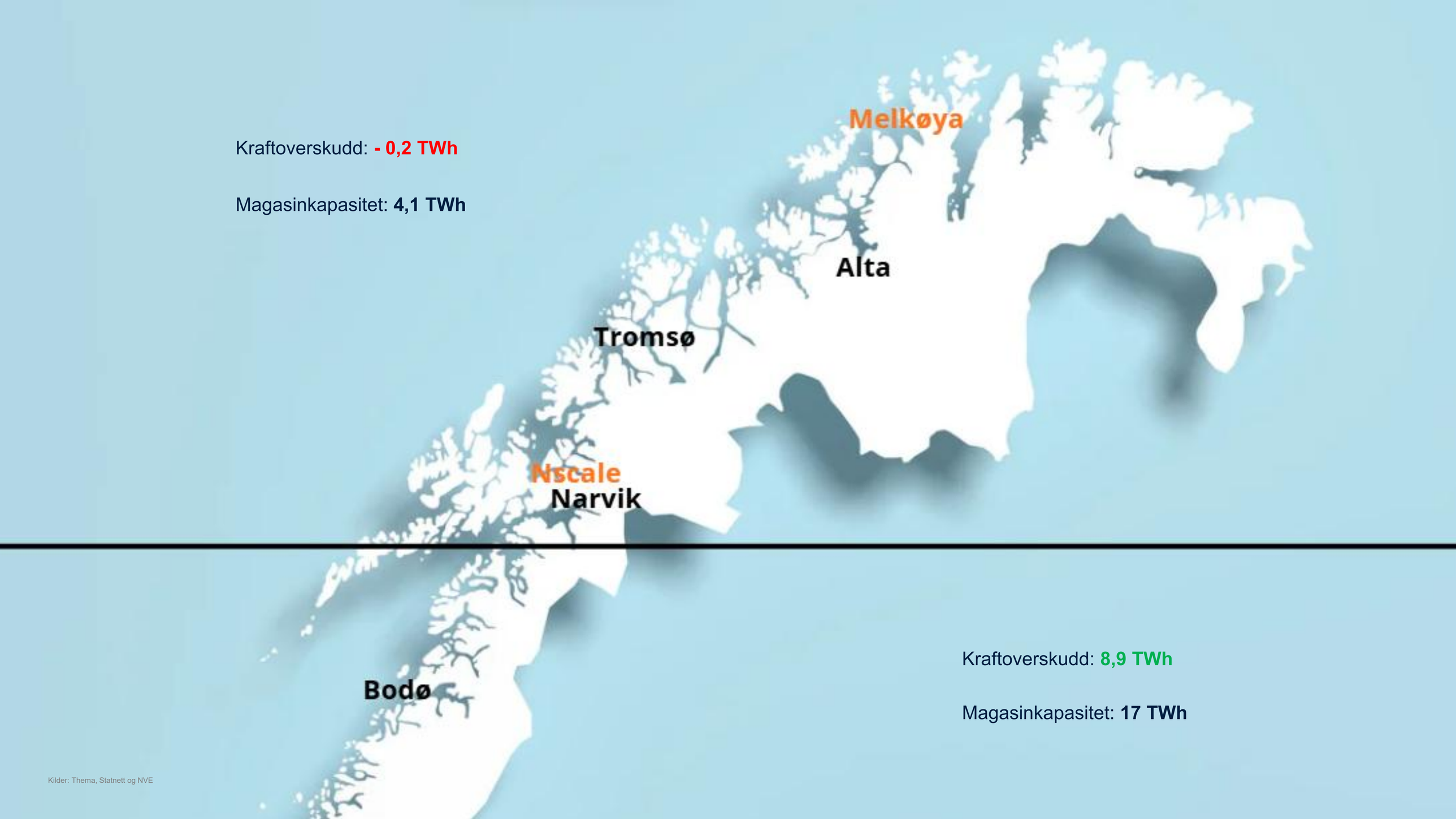

Fjuel Tromsø (Landstrøm)

Vårt oppdrag:

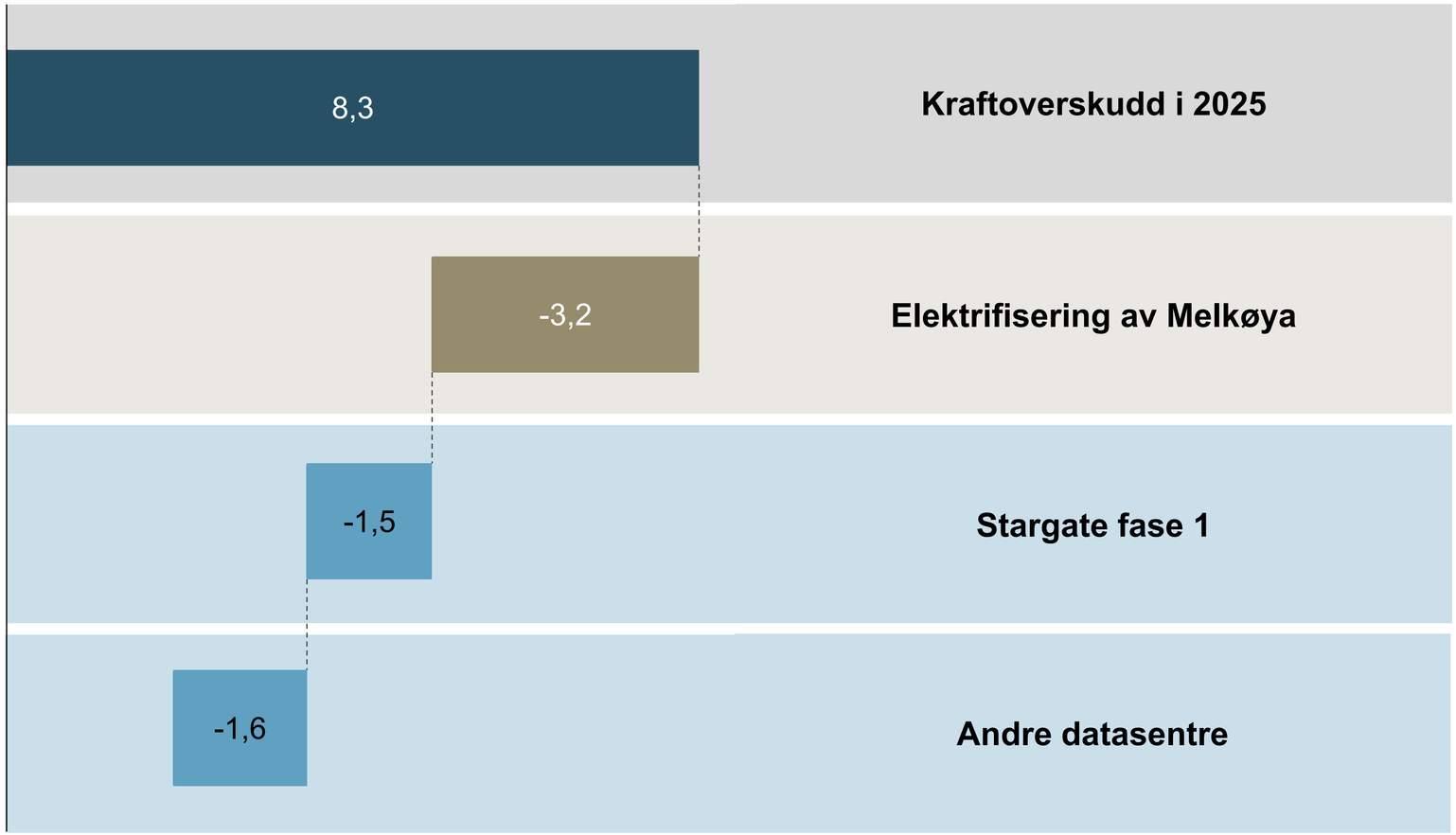
Sikre samfunnet stabil tilgang til elektrisitet

Kilder: Thema, Statnett og NVE

Bare noen få reserverte prosjekter kan bruke opp Nord-Norges kraftoverskudd i løpet av få år…

Kraftforbruket fra reservert kapasitet i nettet fra noen få utvalgte prosjekter [TWh]*

**Antar 75% oppetid på reservert kapasitet fra datasentre*
Kilde: Statnett (juni 2026), Tilnull (juni 2026)

… men lite ny kraftproduksjon er på vei

Risikerer periodevis effektknapphet og høye kraftpriser

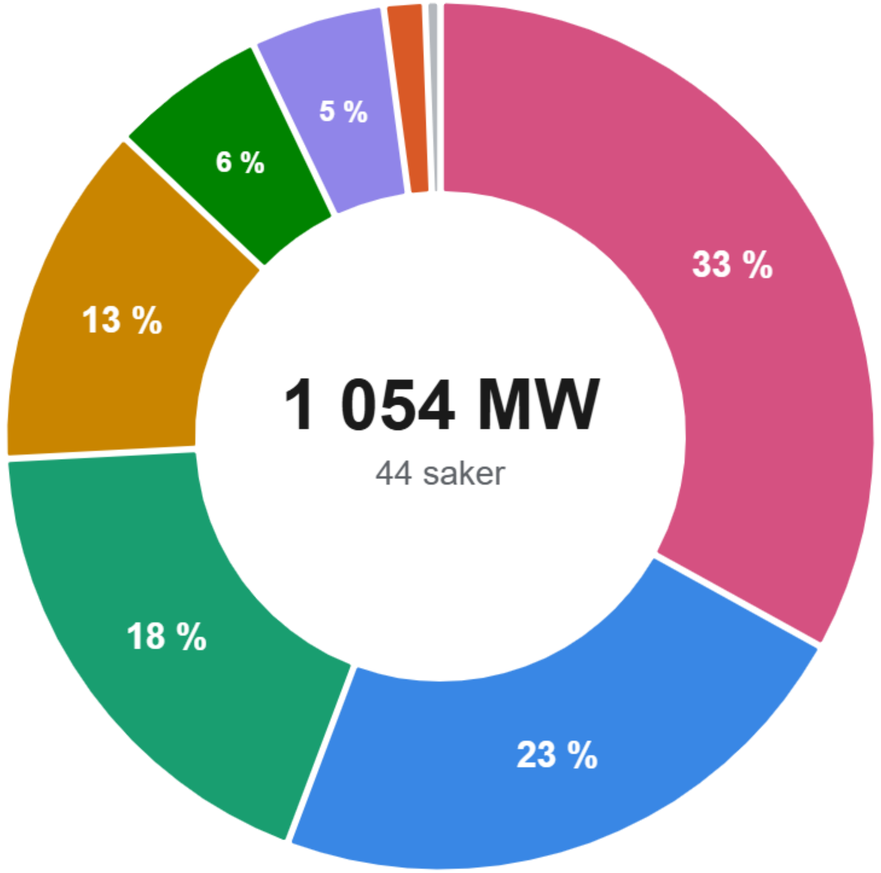
- Planene for ny kraftproduksjon i NO4 ligger langt bak forbruksveksten.
- Uten ny kraftproduksjon kan Nord-Norge gå fra kraftoverskudd til periodevis knapphet.
- Resultatet er vesentlig høyere kraftpriser enn i dag.
- Tidslinjen på denne utviklingen er relativt kort, med mye av forbruksveksten planlagt før 2030.

Kraftløftet Finnmark var ment å kompensere for forbruksvekst i Finnmark. Selv om vindprosjekter er prioritert gjennom ordningen, er området langt fra å kunne bygge ut vindkraft i det tempoet som kreves.

Reservert kapasitet per næring – NO4 nord

Forbruk · Andel per næringstype i prosent, MW i parentes · totalt 1 054 MW fordelt på 44 saker

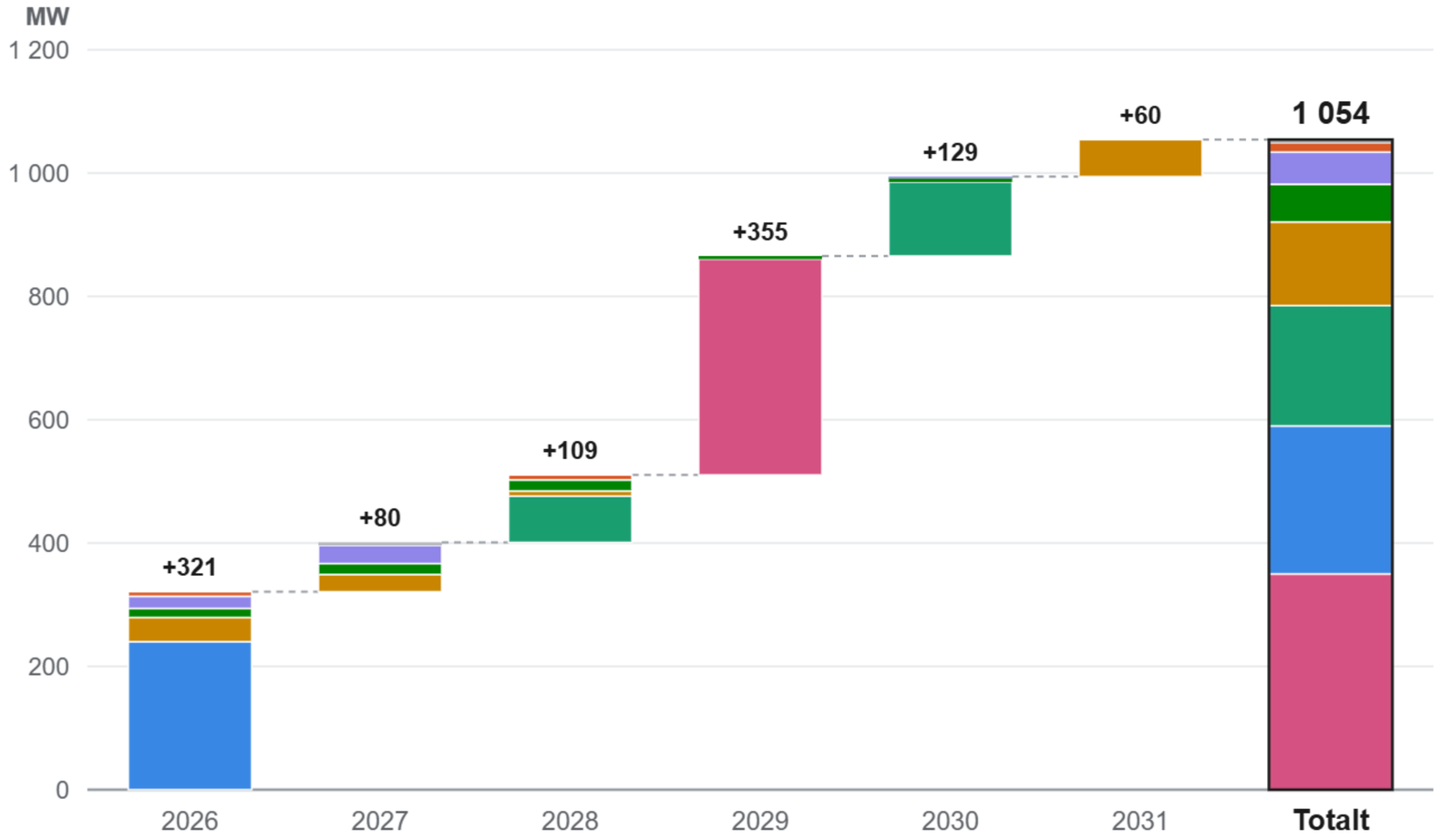
Næring	Andel	MW
Petroleum	**33,2 %**	(350 MW)
Datasenter	**22,8 %**	(240 MW)
Hydrogen/ammoniakk	**18,5 %**	(195 MW)
Industri	**12,9 %**	(136 MW)
Oppdrettsnæring	**5,8 %**	(61 MW)
Transport	**4,9 %**	(52 MW)
Annet forbruk	**1,5 %**	(15 MW)
Batteri (uttak)	**0,5 %**	(5 MW)

Kilde: Statnett, Statistikk om tilknytningssaker (daglig uttrekk). Forbruk og produksjon vises hver for seg.

Datagrunnlag per 13.10.2026

Forventet tilknytning per år – NO4 nord

Forbruk · 1 054 MW reservert (44 saker) · Viser: reservert

Næring	MW
Petroleum	350
Datasenter	240
Hydrogen/ammoniakk	195
Industri	136
Oppdrettsnæring	61
Transport	52
Annet forbruk	15
Øvrige	5

Kilde: Statnett, Statistikk om tilknytningssaker (daglig uttrekk). Forbruk og produksjon vises hver for seg.

Datagrunnlag per 13.10.2026

Nett

Verste han har opplevd etter 40 år i Statnett: – Dette var noe annet

Etter ett av de største havariene i Statnetts historie er høyspentlinjene i Narviksområdet tilbake i normal drift.

Hanne Fagernes

Publisert 17. mai 2025, kl. 05.01

Kilde: Europower

Utfordringsbildet

- Stor **forbruksvekst**
- **Ingen** ny **kraftproduksjon**
- Kraft- og nettutbygging i nord har **ikke** vært tilstrekkelig **prioritert** politisk
  - Transmisjonsnettet fra Sør-Norge til Nord-Norge har **begrenset overføringskapasitet**
  - **Mange flaskehalser** i nettet
- I dag har vi et **kraftmarked som ikke fungerer**

Løsningen?

Bygge ut vindkraft

(energi)

Sterkere, smartere
og mer nett

Forsterke eksisterende
magasinkraftverk for å møte
et kraftsystem i endring

(effekt)

Rammevilkår

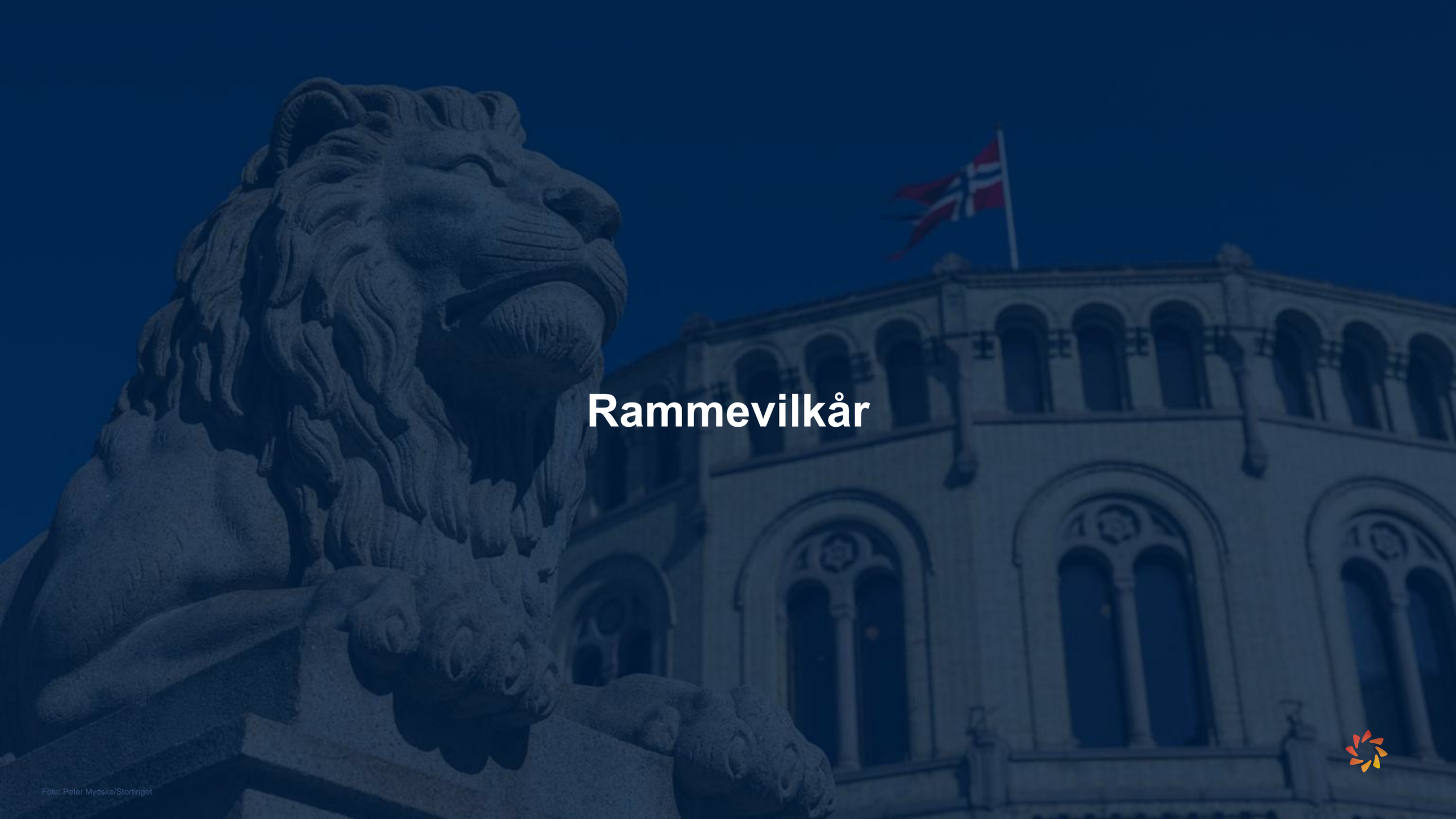

Foto: Peter Mydske/Stortinget

To strukturelle tiltak

Innmatingstariff

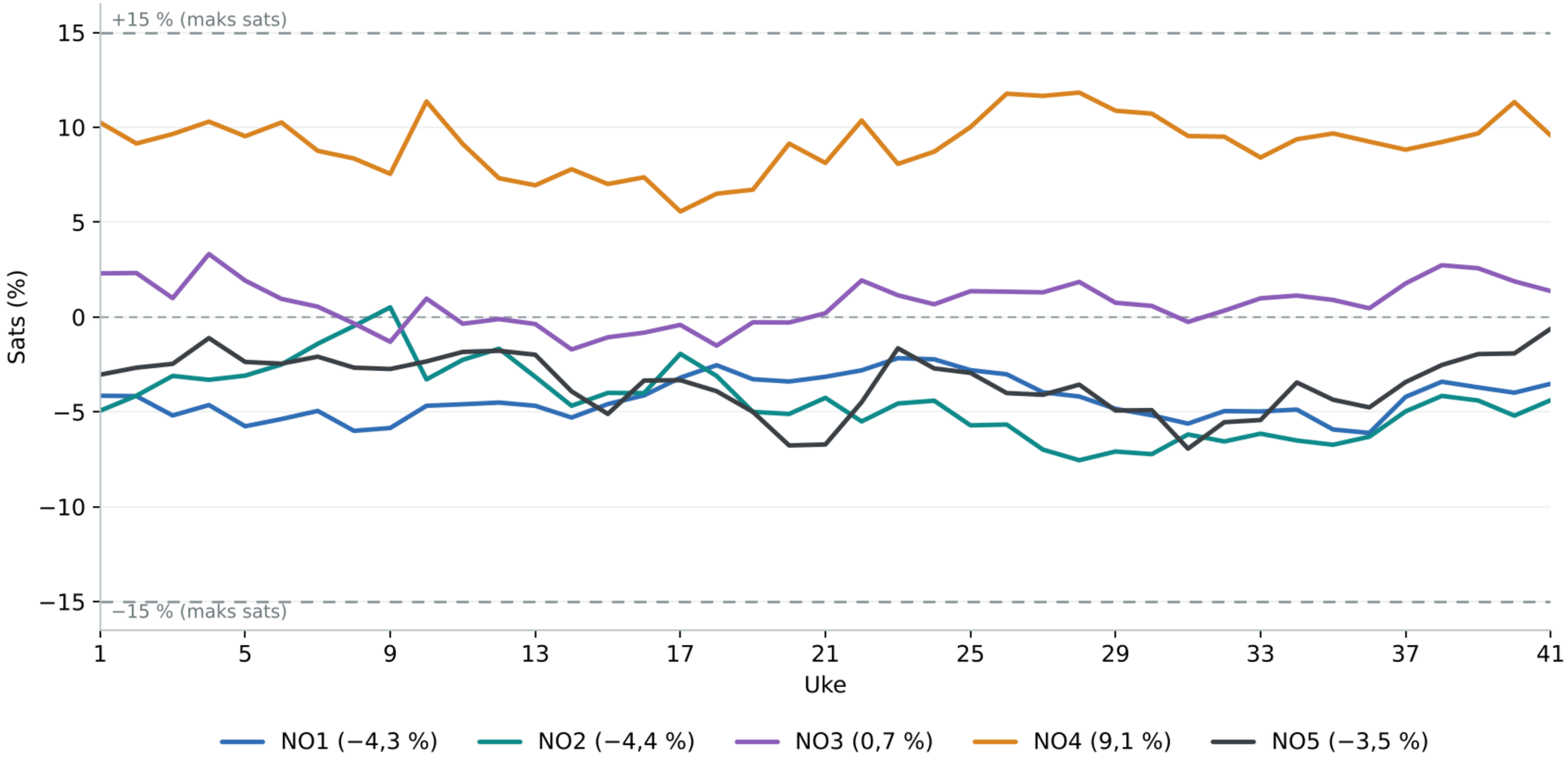
- Modellen må justeres for å speile reell kraftsituasjon i Troms og Finnmark

Deling NO4

- Markedet fungerer ikke – feile prissignaler
- Viktig: Konsekvensene må håndteres
  - Flaskehalsinntekter mulig løsning

Daglig marginaltapssats for prisområder i Norge – så langt i 2026

NO4 skiller seg tydelig ut – produsentene må betale for innmating

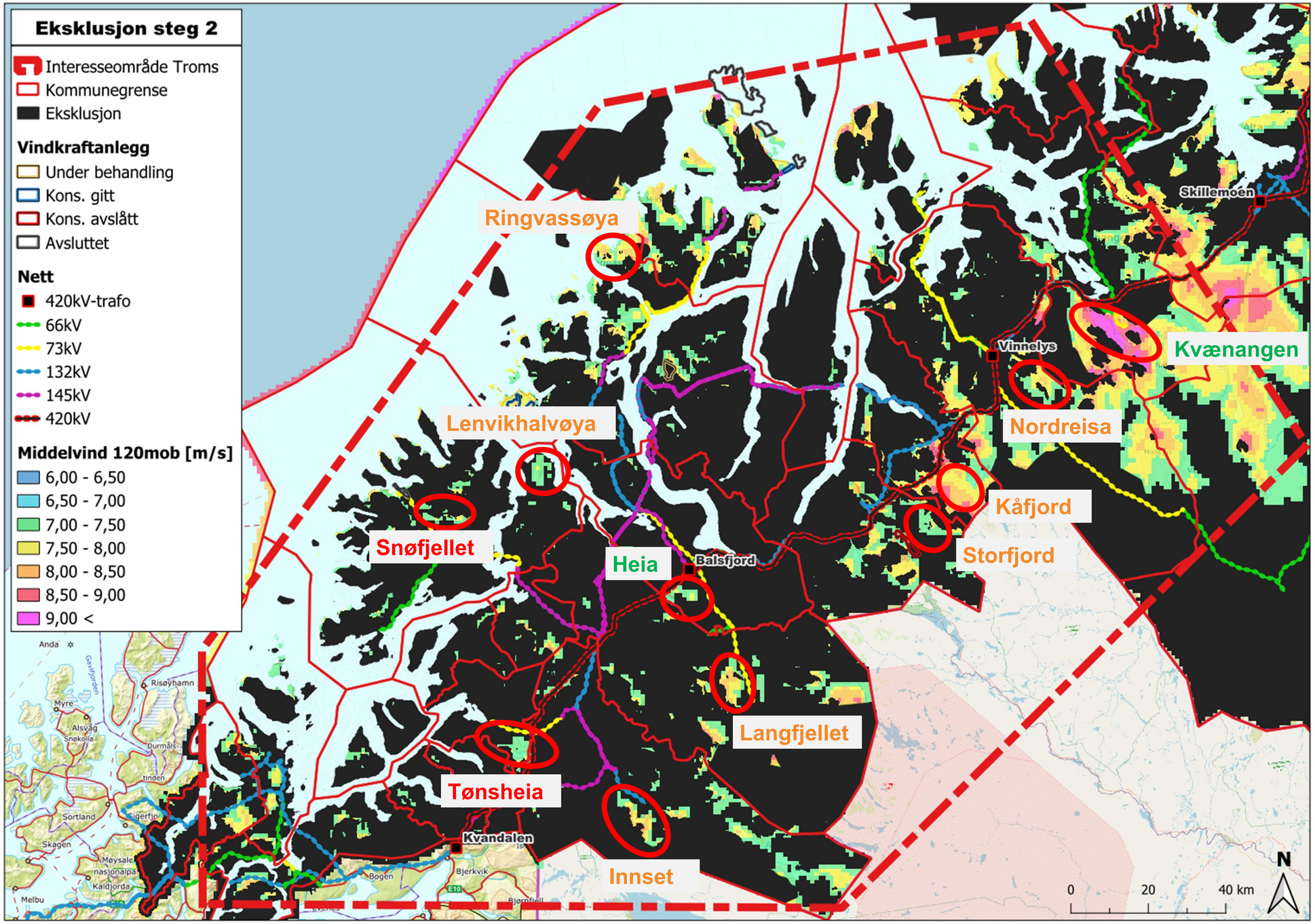
Median for alle punkter i området, snitt over døgnet og uka (hverdag og helg), uke 1–41. Tall i parentes er snitt for 2026. Kilde: Statnett.

Hva er mulighetene for økt kraftproduksjon i Troms?

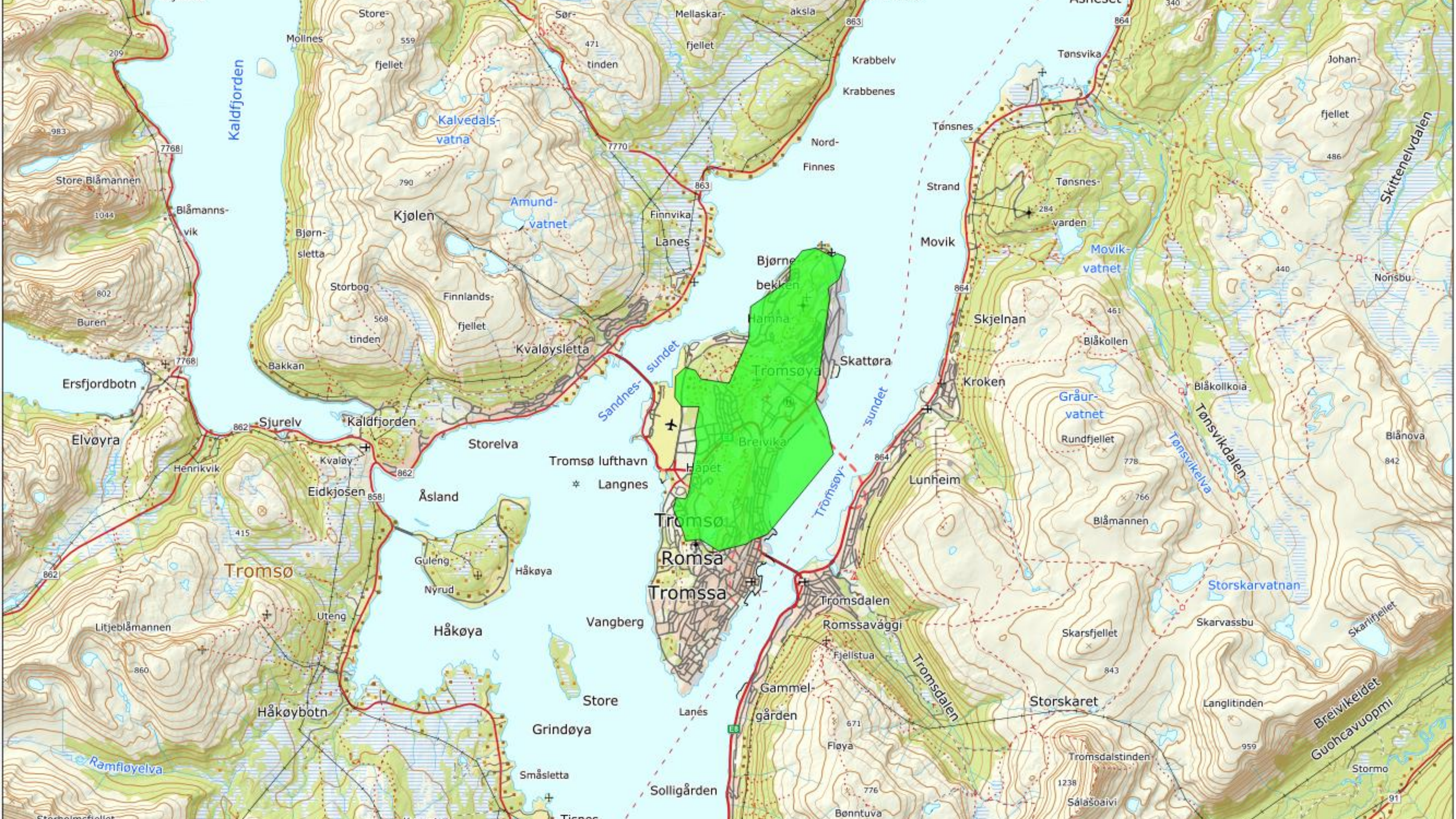
Vindkraft i Troms

- **Heia (Balsfjord)** – Nærhet til etablert infrastruktur, mindre ising, god vindressurs
- **Kvænangen** – Nærhet til etablert infrastruktur, god vindressurs
- **Langfjellet (Målselv)** - Komplekst terreng, lang avstand til nettilkobling og vei, OK+ vindressurs
- **Lenvikhalvøya (Senja)** – Lang avstand til nettilkobling, men ingen reindrift. Lav lønnsomhet.
- **Innset (Bardu)** – Mindre område i komplekst terreng, langt fra havneanlegg. Lav lønnsomhet.
- **Ringvassøya (Tromsø)** – Langt fra nettilkobling og komplekst terreng. God vindressurs, men fare for ising.
- **Snøfjellet (Senja)** – Oppsamlingsområde og flytteleier til reindriften. Ikke mulig.
- **Tønsheia (Salangen)** – Ising og reindrift (oppsamling). Ikke mulig.

Kvænangen

- 14 kvadratkilometer (km2)
- Sterk vindressurs
- 34 vindturbiner
- Kraftproduksjon på rett under 1 TWh

Kaldfjorden
Store-
Mollnes
559
fjellet
Sør-
471
tinden
Mellaskar-
aksla
fjellet
863
Krabbelv
Krabbenes
Kalvedals-
vatna
Nord-
Finnes
7770
790
863
Amund-
vatnet
Kjølen
Finnvika
Lanes
Bjørn-
sletta
Storbog
568
tinden
Finnlands-
fjellet
Kvaløysletta
Bakkan
Bjørne-
bekken
Hamna
Tromsøya
Skattøra
Sandnes-
sundet
Breivika
Tromsø-
sundet
Tromsø lufthavn
Havet
Langnes
Åsland
Tromsø
Romsa
Tromssa
Vangberg
Håkøya
Guleng
Nyrud
Håkøya
Storelva
Kaldfjorden
Sjurelv
862
Elvøyra
Ersfjordbotn
7768
Buren
802
Store Blåmannen
1044
Blåmanns-
vik
983
7768
209
Henrikvik
Kvaløy
862
Eidkjosen
858
415
Tromsø
862
Litjeblåmannen
860
Uteng
Håkøybotn
Ramfløyelva
Store
Grindøya
Lanes
Småsletta
Solligården
Tisnes
Tønsvika
Tønsnes
Strand
Tønsnes-
varden
284
Movik
Movik-
vatnet
Skjelnan
Kroken
Lunheim
Blåkollen
Blåkollkoia
Gråur-
vatnet
Rundfjellet
778
Tønsvikelva
Tønsvikdalen
766
Blåmannen
Johan-
fjellet
486
Skittenelvdalen
440
Nonsbu
461
Blånova
842
Storskarvatnan
Skarvassbu
Skarsfjellet
843
Skarlifjellet
Tromsdalen
Romssavággi
Fjellstua
Gammel-
gården
671
Fløya
Tromsdalen
Storskaret
Langlitinden
959
Breivikeidet
Guohcavuopmi
Tromsdalstinden
1238
Sálašoaivi
776
Bønntuva
Stormo
91

7. august 2026

Regjeringen med kraftgrep: – De mest omfattende tiltakene for å sikre raskere utbygging av kraft og nett på mange år

Regjeringen vil halvere tiden det tar å bygge ut strømnett, og lovfeste kommunenes rett til å si ja eller nei til vindkraft i egne lovbestemmelser utenfor plan- og bygningsloven. Her er hele oversikten over de 16 tiltakene de kommer med.

Statsminister Jonas Gahr Støre og energiminister Terje Aasland har kommet med flere tiltak for å få fart på kraft- og nettutbyggingen. Bildet er tatt fra en annen pressekonferanse. Foto: Bjørg Davidsen

Kraft til å endre – sammen